DECRETUL

PREȘEDINTELUI REPUBLICII MOLDOVA

Cu privire la responsabilitatea pentru exercitarea puterii executive în unele raioane și orașe ale republicii

În legătură cu neîndeplinirea prevederilor Hotărîrii nr. 832-XII, din 10 iulie 1991, a Parlamentului Republicii Moldova «Despre modul de punere în aplicare a Legii Republicii Moldova «Cu privire la bazele autoadministrării locale» vizînd convocarea sesiunilor Sovietelor de deputați ai poporului și alegerea unei singure persoane oficiale care să răspundă de administrarea de stat pe teritoriul din subordine, decretez:

1. Se consideră expirate împuternicirile președinților Sovietelor raioa'e Comrat (S. M. Topal), Ribnița (B. T. Palagniuc), Taraclia (G. V. Nechit), de deputați ai poporului și ai Sovietelor orășenești Bender (G. F. Pologov), Bălți (V. I. Morev), Ribnița (N. A. Bogdanov), Tiraspol (I. N. Smirnov) de deputați ai poporului.

2. Se încredințează temporar exercitarea puterii executive pe teritoriul raioanelor Comrat, Ribnița, Taraclia și ale orașelor Bender, Bălți, Ribnița și Tiraspol comitetelor executive respective.

3. Guvernul Republicii Moldova să propună într-un termen de două săptămîni spre confirmare persoa'e care să răspundă de exercitarea puterii executive în raioa'ele și orașe'e menționate.

M. SNEGUR,
Președintele Republicii Moldova

or. Chișinău,
23 august 1991.

DECRETUL

PREȘEDINTELUI REPUBLICII MOLDOVA

Privind recunoașterea independenței de stat a Republicii Estonia, Republicii Letonia și Republicii Gruzia

În legătură cu hotărîrile Sovietelor Supreme ale Republicii Estonia, Republicii Letonia și Republicii Cruzia cu privire la proclamarea independenței de stat și exprimînd voința poporului moldovenesc și atașamentul lui față de înaltele idealuri de libertate, independență și dreptul la autodeterminare, decretez:

1. A recunoaște independența de stat a Republicii Estonia, Republicii Letonia și Republicii Gruzia.

2. Ministerul Afacerilor Externe al Republicii Moldova să desfășoare tratativele corespunzătoare și să semneze acorduri privind stabilirea relațiilor diplomatice între Republica Moldova și Republica Estonia, Republica Letonia și Republica Gruzia.

3. A face apel către comunitatea internațională să recunoască independența de stat a Republicii Estonia, Republicii Letonia și Republicii Gruzia.

M. SNEGUR,
Președintele Republicii Moldova.

or. Chișinău,
26 august 1991.

HOTĂRÎREA

GUVERNULUI REPUBLICII MOLDOVA

Cu privire la naționalizarea averii Partidului Comunist din Moldova

În conformitate cu hotărîrea Prezidiului Parlamentului Republicii Moldova «Despre Partidul Comunist al Moldovei» din 23 august 1991 nr. 683-XII Guvernul Republicii Moldova **hotărăște:**

1. Se formează Comisia guvernamentală pentru naționalizarea averii Partidului Comunist din Moldova în următoarea componență: dl Constantin **M. Oboroc** — prim-viceprim-ministru al Republicii Moldova (președintele Comisiei), dl Nicolae **I. Luchian** — prim-adjunct al ministrului finanțelor al Republicii Moldova, dl Mircea **L. Iuga** — director general al Departamentului Controlului de Stat al Republicii Moldova, dl. Gherasim **I. Lupoi** — vicemiinistru de Stat al Republicii Moldova, dl Leonid **P. Talmaci** — guvernator al Băncii Naționale a Republicii Moldova, dl Timofei **I. Andros** — ministru al informaticii, informațiilor și telecomunicațiilor al Republicii Moldova, dl Ion **V. Anton** — ministru-adjunct al justiției al Republicii Moldova.

Comitetele executive raionale și orășenești să creeze comisii pentru naționalizarea bunurilor P.C.M.

2. Comisia guvernamentală să sigilieze de urgență birourile secretarilor C.C. al P.C.M., localurile secției generale, arhivei, inclusiv ale arhivei documentelor secrete, contabilității, biroul șefului și al șefului adjunct al direcției administrative a C.C. al P.C.M., sediile mijloacelor de informare în masă ale Partidului Comunist din Moldova, iar comisiile comitetelor executive raionale și orășenești pentru naționalizarea bunurilor P.C.M. — pînă cu ziua de 23 august 1991, în prezența comisiei guvernamentale sau a comisiilor raionale, sediile, instituțiile, întreprinderile, organizațiile și alte bunuri ce aparțin ori sînt subordonate Partidului Comunist din Moldova.

4. Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova (dl Luchian) să organizeze inventarierea tuturor bunurilor financiare și materiale naționalizate în baza prezentei hotărîri.

5. Banca Națională a Republicii Moldova (dl Talmaci) să interzică structurilor organizaționale, întreprinderilor și filialelor P.C.M. efectuarea tuturor operațiunilor bancare la capitolul cheltuieli pe contul P.C.M. și să transfere aceste mijloace bănești, inclusiv valuta străină, în venitul bugetului republican.

6. Ministerul Informaticii, Informațiilor și Telecomunicațiilor al Republicii Moldova (dl Andros), Comitetul Securității de Stat al Republicii Moldova (dl Botnari) să întrerupă legătura guvernamentală și specială, precum și cea telefonică, telegrafică și poștală a C.C. al P.C.M. a instituțiilor

al bazei auto a Cancelariei de Stat a Republicii Moldova, dl Timofei I. Andros — ministru al informaticii, informațiilor și telecomunicațiilor al Republicii Moldova, dl Ion V. Anton — ministru-adjunct al justiției al Republicii Moldova.

Comitetele executive raionale și orășenești să creeze comisii pentru naționalizarea bunurilor P.C.M.

2. Comisia guvernamentală să sigilieze de urgență birourile secretarilor C.C. al P.C.M., localurile secției generale, arhivei, inclusiv ale arhivei documentelor secrete, contabilității, biroul șefului și al șefului adjunct al direcției administrative a C.C. al P.C.M., sediile mijloacelor de informare în masă ale Partidului Comunist din Moldova, iar comisiile comitetelor executive raionale și orășenești pentru naționalizarea bunurilor P.C.M. — pînă cu ziua de 23 august 1991, în prezența comisiei guvernamentale sau a comisiilor raionale, sediile, instituțiile, întreprinderile, organizațiile și alte bunuri ce aparțin ori sînt subordonate Partidului Comunist din Moldova.

4. Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova (dl Luchian) să organizeze inventarierea tuturor bunurilor financiare și materiale naționalizate în baza prezentei hotărîri.

5. Banca Națională a Republicii Moldova (dl Talmaci) să interzică structurilor organizaționale, întreprinderilor și filialelor P.C.M. efectuarea tuturor operațiunilor bancare la capitolul cheltuieli pe contul P.C.M. și să transfere aceste mijloace bănești, inclusiv valuta străină, în venitul bugetului republican.

6. Ministerul Informaticii, Informațiilor și Telecomunicațiilor al Republicii Moldova (dl Andros), Comitetul Securității de Stat al Republicii Moldova (dl Botnari) să întrerupă legătura guvernamentală și specială, precum și cea telefonică, telegrafică și poștală a C.C. al P.C.M. a instituțiilor

TELEGRAMĂ

Orașul Kiev,
Sovietului Suprem al Ucrainei.

Prezidiul Parlamentului Republicii Moldova salută hotărîrea Sovietului Suprem al Ucrainei cu privire la independența Ucrainei și formarea statului suveran Ucrainean și exprimă cu această ocazie sincere felicitări poporului ucrainean-frate. Aspirațiile de veacuri ale ucrainenilor de a avea un stat liber și independent consună cu cele ale poporului nostru. Ne declarăm gata să susținem afirmarea independenței Ucrainei și soluționarea constructivă și adecvată a tuturor problemelor ce corespund intereselor vitale ale Moldovei și Ucrainei.

Alexandru MOȘANU,
Președintele Parlamentului Republicii Moldova

Gheorghe GUSAC,
Șeful secretariatului Parlamentului Republicii Moldova

HOTĂRÎREA

PREZIDIULUI PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA

Cu privire la lichidarea urmărilor propagandei ideologiei comuniste

În legătură cu situația social-politică creată în Republica Moldova ca rezultat al loviturii de stat din U.R.S.S. din 18—19 august 1991 și luînd în considerație complicitatea fostului P.C.M. prin acțiuni directe și indirecte la această acțiune anticonstituțională, Prezidiul Parlamentului Republicii Moldova h o t ă r ă ș t e:

1. A obliga Guvernul Republicii Moldova să emită o dispoziție comitetelor executive și primăriilor, organelor locale ale puterii de stat din republică în vederea:

demontării și depozitării tuturor monumentelor ce țin de ideologia comunistă și propagării unei pseudoistorii a poporului nostru;

schimbării denumirilor cu caracter comunist ale localităților, străzilor, organizațiilor, întreprinderilor, instituțiilor, gospodăriilor agricole și adaptării lor la tradițiile istorico-culturale ale poporului nostru;

sustragerii din uz pe întreg teritoriul republicii a materialelor de propagandă vizual-ilustrative cu caracter ideologic comunist.

2. A stabili termenul de realizare al prezentei hotărîri pînă la 5 septembrie 1991.

3. Prezenta Hotărîre intră în vigoare din momentul adoptării.

Alexandru MOȘANU,
Președintele Parlamentului Republicii Moldova.

or. Chișinău,
25 august 1991.

DECLARAȚIA

PREZIDIULUI
PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA

Discutînd problemele legate de transpunerea în viață a Hotărîrii din 21 august 1991 a Parlamentului Republicii Moldova privind lichidarea consecințelor puciului militar-comunist în U.R.S.S. și pe teritoriul Republicii Moldova, Prezidiul Parlamentului Republicii Moldova constată că pe cea mai mare parte a teritoriului republicii s-a instaurat o atmosferă normală. Majoritatea covîrșitoare a organelor de stat, administrative și economice, a organelor teritoriale de conducere, a organizațiilor politice și obștești s-au pronunțat pentru apărarea orînduirii de stat, a instituțiilor legal alese ale puterii și administrației din Republica Moldova și din U.R.S.S.

Totodată, în unele localități din stînga Nistrului și din raioanele de sud ale republicii, precum și în or. Bender, organele teritoriale de conducere și consiliile unite ale colectivelor de muncă, declarate în afara legii încă în toamna anului 1990 și care, în zilele puciului, au salutat și au susținut întru totul pe pucești și s-au arătat dispuse să execute deciziile așa-zisului comitet de stat pentru starea excepțională în U.R.S.S., profitînd de sprijinul formațiunilor militarizate, formate în mod ilegal, și de susținerea tacită a unei părți din militari, continuă, de fapt, puciul căutînd să împiedice organele locale ale puterii și organele de drept din Republica Moldova să restabilească ordinea constituțională și să tragă la răspundere persoanele oficiale care i-au susținut pe pucești prin declarații, hotărîri și acțiuni practice.

Recurgînd la declarații demagogice, minciuni și dezinformări, complicii puciștilor încearcă să abată atenția opiniei publice de la faptul că sînt implicați în tentativa de lovitură de stat. Dar hotărîrile, declarațiile și articolele în sprijinul așa-numitului C.S.S.E., publicate și difuzate în zilele de 19—21 august în mijloacele de informare în masă aflate sub controlul lor, precum și acțiunile întreprinse pentru îndeplinirea hotărîrilor acestui organ anticonstituțional, demască în întregime adevăratele lor scopuri.

Teama de a răspunde de faptele lor i-a determinat pe complicii la lovitura de stat să creeze astăzi, 23 august 1991, prin dezinformări, șantaj și declarații demagogice, o atmosferă de psihoză în unele localități din republică, manifestată prin absența cetățenilor de la lucru, organizarea de mitinguri, acțiuni și procesiuni neautorizate, formarea unor așa-numite puncte de autoapărare. Se observă tendința forțelor reacționare, constatată și de Sovietul Suprem al R.S.F.S.R., de a-și atribui victoria forțelor democratice și de a ajunge din nou la cîrma puterii.

În acest context, Prezidiul Parlamentului Republicii Moldova își exprimă regretul în legătură cu informația difuzată de postul de radio «Rossia» la 23 august a. c., în jurul orei 14.00, potrivit căreia conducerea Republicii Moldova ar aplica măsuri represive față de deputații poporului, populația civilă și organele legale ale puterii și administrației din unele localități ale republicii. Aceasta e o dezinformare și o minciună strigătoare la cer.

Prezidiul Parlamentului Republicii Moldova declară încă o dată cu toată responsabilitatea, în fața întregii lumi, că conducerea Republicii Moldova, care a adoptat chiar din primele clipe ale venirii la putere a puciștilor o poziție principială și fermă de condamnare a loviturii de stat, care a luat toate măsurile pentru a nu admite dezmățul forțelor militar-comuniste reacționare pe teritoriul Republicii Moldova și care a sprijinit conducerea R.S.F.S.R. în hotărîrile și acțiunile acesteia, va căuta și pe viitor să soluționeze toate problemele social-economice și politice în exclusivitate prin metode parlamentare, constituționale. Totodată, noi vom lua toate măsurile pentru tragerea la răspundere, conform legislației în vigoare, a complicilor la lovitura de stat, care s-au făcut vinovați de încercarea de a acapara puterea prin mijloace violente și de a schimba ordinea constituțională.

Declarăm că nici un fel de forțe și acțiuni provocatoare nu vor fi în stare să bage zizanie între statele suverane Moldova și Rusia, să destrame legăturile seculare de prietenie dintre popoarele noastre, care și-au demonstrat încă o dată trăinicia în aceste zile.

A sosit ceasul multașteptat

«Apreciind că a sosit ceasul multașteptat de către toți cetățenii legați cu trup și suflet de pămîntul străbun, de către toți cei care au luptat ani în șir pentru libertatea, suveranitatea și independența republicii, Prezidiul Parlamentului a decis, în ședința sa din 25 august, înfăptuirea pasului hotărîtor de proclamare a independenței Republicii Moldova, a subliniat Președintele Parlamentului Republicii Moldova, domnul Alexandru Moșanu, într-o declarație făcută pentru presă.

În dimineața zilei de 27 au-

Independența Moldovei este o realitate

În ziua de 26 august dl Mircea Snegur, Președintele Republicii Moldova, a acordat un interviu unor ziariști de la o serie de agenții și publicații din Occident (Reuter, France Presse, Eurovizione, Le Figaro, Le Monde, Financial Times).

Scopul în Moldova pentru a informa opinia publică occidentală despre evenimentele ce se derulează în U.R.S.S. după eșecul puciului reacționar, republicile și independentă. Colaboraționiștii, însă, vor fi trași la răspundere în modul cel mai sever, pentru că ceea ce urzeau ei echivala cu un nou genocid al poporului moldovenesc» — a menționat dl Mircea Snegur.

Cît privește unirea Moldovei cu România, domnia sa a ținut să precizeze că e riscant să se forțeze lucrurile într-o problemă atît de delicată.

«Nu am nici o îndoială că România va fi prima țară din

ciproc avantajoase cu toate republicile fostei Uniuni, însă numai atît. În materie de politică, vom stabili singuri ce avem de făcut, după ce vom ține sfat cu poporul».

Președintele republicii a arătat că independența este o creație colectivă, al cărei autor e poporul. «Dacă ne va reuși o integrare a tuturor forțelor democratice, reformele economice radicale orientate spre economia de piață vor

LA GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

Hotărîre vizînd serviciul de

— guvernator al Băncii Naționale a Republicii Moldova, dl Valeriu **N. Matei** — președinte al Comisiei pentru publicitate și mijloacele de informare în masă a Parlamentului Republicii Moldova; dl Victor **D. Catan** — șef al Departamentului Poliției Economice al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, dl. Grigore **D. Vasilachi** — director

le comitetelor executive raionale și orășenești pentru naționalizarea averii P.C.M., formate în baza prezentei hotăriri, — birourile secretarilor comitetelor raionale, arhivele, contabilitățile, sediile mijloacelor de informare în masă.

3. Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova (dl. Costaș), comitetele executive raionale și orășenești să ia sub pază și să sigileze, incepînd cu ziua de 24 august 1991, sediile, arhivele, contabilitățile, bunurile mobile și imobile ale C.C. al P.C.M., ale organizațiilor primare, ale comitetelor orășenești, raionale, regionale, ale organizațiilor obștești, ale întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor, ale mijloacelor de informare în masă ale Partidului Comunist al Moldovei.

Valeriu MURAVSCHI,
Prim-ministru al Republicii Moldova.

or. Chișinău,
23 august 1991

Declarație pentru presă a Primului-ministru al Republicii Moldova

În după-amiaza zilei de vineri, 23 august, dl Valeriu Muravschi, Primul-ministru al Republicii Moldova, a făcut reprezentanților mijloacelor de informare în masă din republică următoarea declarație:

«După cum se știe, Guvernul și Parlamentul Republicii Moldova, întreaga conducere a adoptat o poziție fermă chiar din prima zi a loviturii de stat de la Moscova, recunoscînd așa-numitul comitet de stat pentru starea excepțională, și această poziție a fost menținută pe parcursul tuturor celor trei zile și nopți, pînă la arestarea aventurierilor politici, întreținîndu-se legături directe cu Parlamentul Rusiei. În acest răstimp, cu ajutorul populației din republică, a fost asigurată paza obiectivelor principale — Parlamentul, Guvernul, Televiziunea, Radiodifuziunea Națională și altele.

Dar în aceste zile de grea cumpănă pentru democrație, pentru suveranitatea Moldovei unii lideri din Tiraspol și din sudul republicii și-au exprimat «prompt» adeziunea față de această incălcare anticonstituțională, susținînd lovitura de stat din Moscova. Aș vrea să citez unele telegrame.

«Telegramă Moscova. Președintelui Comitetului de stat pentru starea excepțională, tov. Ianaev. Susținem trecerea puterii în mîinile comitetului. Președintele Comitetului de coordonare al Republicii Sovietice Socialiste Moldovenești Nistrene, Bolșakov».

«Telegramă. Moscova. Kremlin. Tov. Ianaev. Comitetului de stat pentru starea excepțională. Comitetul muncitoresc, care întrunește colectivele de muncă din Bender, își exprimă aderiunea și susținerea. Președinte — Dobrov».

«Telegramă. Președintelui Sovietului Suprem al U.R.S.S. tov. Lukianov. În numele Republicii Găgăuze, salutăm și susținem formarea Comitetului de stat pentru starea excepțională. Președintele Sovietului Suprem al Republicii Găgăuze, Topal».

Asemenea «documente», în care, chiar din primele zile, a fost susținută și sprijinită «activitatea» acestui grup reacționar, au mai fost expediate și din partea unor separatiști din Ribnița, Dubăsari și alte localități din stînga Nistrului și din sudul republicii. E greu de conceput o asemenea poziție. În timp ce Moscova, Rusia, cetățenii ei luptau pentru restabilirea în post a Președintelui U.R.S.S. ales în mod legitim, pentru menținerea democrației, o parte a populației ruse din Republica Moldova lupta împotriva fraților ruși din Uniunea Sovietică. E un lucru de neînțeles.

Acum, cînd evenimentele «fierbinți» s-au terminat și situația s-a ameliorat, cînd Guvernul și Parlamentul republicii au făcut tot posibilul pentru a nu admite tensionarea situației și cu atît mai mult vărsări de sînge, unii lideri separatiști încearcă să destabilizeze situația pașnică din republică. Vineri la Tiraspol, în alte localități din stînga Nistrului și din sudul republicii s-au încercat unele provocări, răspîndirea unor zvonuri și scorniri că, chipurile, din partea dreaptă a Nistrului vin detașamente de voluntari înarmați, care intenționează să ocupe Tiraspolul, alte orașe, fiind deja blocate orașele Dubăsari, Grigoriopol și altele. Din partea Guvernului declar că nu este adevărat. Guvernul controlează situația din republică și nu va permite nici unei mișcări să întreprindă acțiuni provocatoare și destabilizatoare.

De aceea mă adresez populației republicii, tuturor cetățenilor, mai ales celor din stînga Nistrului și din sud, să nu se lase înșelați de chemările unor aventurieri care urmăresc să-și satisfacă ambițiile lor politice pentru menținerea imperiului, atentînd astfel la democrație în republică. Vă chem să vă ocupați de grijile și problemele cotidiene, pe care, cu părere de rău, le avem din plin, să mențineți pacea și buna înțelegere în republică.

Moldova-pres.

presă.

În dimineața zilei de 27 august am convocat în capitală, în piața centrală a Chișinăului, Marea Adunare Națională a cetățenilor Moldovei pentru a-și spune cuvîntul în legătură cu această problemă de esențială importanță pentru destinele și viitorul republicii, iar la ora 12, în cursul aceleiași zile — ședința extraordinară a Parlamentului, menită să consfințească proclamarea independenței Republicii Moldova».

se desfășoară în U.R.S.S. după eșecul puciului reacționar, reporterii s-au interesat îndeaproape de modul în care vor fi soluționate problemele pretinselor republici create de liderii separatiști, de soarta susținătorilor huntei. «Oameni cinstiți, care nu au colaborat cu așa-numitul comitet pentru starea excepțională, rămîn, ca și mai înainte cetățeni plenipotențiari ai republicii, cărora le revine sarcina de a edifica, umăr la umăr cu moldovenii, o nouă Moldovă, liberă

«Nu am nici o îndoială că România va fi prima țară din lume care va recunoaște independența Moldovei, a estimat Președintele republicii. Altfel nici nu poate fi. La ora actuală este mai indicat să fie lichidate barierele de ordin cultural, economic care stau în fața noastră, să ne integrăm în circuitul european al valorilor».

«Eu sînt și voi fi un realist în politică, — a spus dl Snegur, de aceea voi insista asupra semnării de acorduri re-

le economice radicale orientate spre economia de piață vor putea fi promovate cu ușurință», a ținut să sublinieze dl Snegur.

Domnia sa a apreciat înalt rolul Președintelui Rusiei, Boris Elțin, în lupta împotriva puciștilor, menționînd că nu are nici umbră de îndoială că această republică va recunoaște și ea printre primele independența Moldovei.

Serviciul de presă
al Președintelui
Republicii Moldova.

ATITUDINI

Totuși, democrația-i veșnică!

Un omuleț din stradă, dintre acei ce se pricep a fi «umești i sovești născuți ăpohi», dînd cu ochii de titlul «Democrația-i veșnică», reacțiunea-i efemeră» («M.S.» din 21 august a. c.) mi-a reproșat cu tărie și încredere de sine că nu-i tocmai așa. Și m-am gîndit atunci că mulți ar dori să fie invers, fapt de care ce altfel, m-am convins în aceste zi ascultîndu-i în Parlamentul republicii pe deputații poporului Krilov și Maxuta, care au declarat oficial că se asociază la lună, încuviințează acțiunile ei și își exprimă dezacordul față de proiectul declarației propus spre aprobare parlamentarilor.

În timp ce parlamentul rus, în timp ce o Rusie întreagă condamna cu vehemență lovitura de stat de la Moscova, cerînd arestarea puciștilor, doi aleși ai poporului, aleși aici — pe pămînt moldovenesc, dintre care unul — Krilov — se pretinde a fi reprezentant al intelectualității ruse, că înlăturarea mișelească, prin călcarea Constituției în picioare, a Președintelui Mihail Gorbaciov, e ceva firesc, ceva ce s-a produs potrivit unor legități obiective (?economorme)

Auzind cuvintele lui Krilov, mi-am amintit de zilele mult prea încordate din septembrie trecut, cînd domnia sa, aflîndu-se împreună cu alți deputați la Tiraspol pentru a încerca să potolească «spiritele exaltate» ale separaților, cîteva mii de mulțimea furiată, adunată prin selecție în sala de festivități a uzinei de turnătorie l-a ridicat Parlamentului de la Chișinău, că el, Krilov, nu mai este rus, că a trădat cauza neamului său. Mi se păruse atunci că acest Krilov e om de treabă, și-l compătimeam: doar îl vedeam cum se străduiește din răsputeri să le insufle calm și argument conaționalilor săi că ceea ce fac, croind harta Moldovei, nu e bine.

Acum declar și eu că acest Krilov nu mai este rus: E pur și simplu, ca și mulți alții ai de el, un reacționar fără naționalitate. Rușii adevărați s-au aflat pe baricadele din jurul Casei albe de la Moscova, au apărat democrația vărsîndu-și și sîngele pe caldarîm. Rușii adevărați, indiferent de locul de trai au înfierat puciul.

Majoritatea rușilor de la noi, cei care l-au divinizat pe Jirinovski (lider al unicului partid ce a salutat lovitura de stat — alături de Hussein și Caddafi) au triumfat, s-au pomenit în al nouălea cer, cînd au văzut reacțiunea la putere. S-au bucurat, crezînd că și omuleanul cela cu citatul din Lenin înpit de piept, că ea, reacțiunea, e veșnică.

Nu. Veșnică e totuși democrația. Timpurile sclavagiei și inchiziției au trecut, rămînînd afundate în bezna istoriei. Și dacă din cînd în cînd, pe ici colo, reacțiunea își ridică capul, încercînd să stăpînească prin sînge și teroare, mințile a milioane de oameni, apoi mai devreme sau mai tîrziu capul acesta este retezat.

Pentru reacțiune poporul totdeauna e o turmă, pe care o mînă incotro dorește. Am fost noi turmă 70 de ani, la rînd dar acum, cînd am gustat din nectarul democrației, nu mai sîntem cine am fost. Atîta doar, că pe un moment nectarul ne-a îmbătat și ne-a făcut să uităm că democrația — acest copil în fașă, născut în chinuri și suferințe — trebuie păzită ca ochii din cap. (Să ne fie de învățătură!). Dar ne-am trezit la timp: și noi, și rușii din Rusia, și ucrainenii din Ucraina... și am apărat pruncul. Acum sîntem datori să nu-l mai dăm uitării, să-l alăptăm cu sufletele noastre, să-l creștem mare și puternic, ca nici o hidră reacționară, nici o huntă, nici un separatist, nici un krilov-maxuta să nu încerce să-l doboare.

Democrația, de altfel ca și libertatea și independența, sînt comoara de neprețuit pentru orice popor și dacă le pierde — pierde totul, devine rob. De data aceasta am știut a le păstra (noi firave, bolnave, nedepline cum sînt). Hunta militar-bolșevică, acești dinozauri politici, au fost răpuși, urul dintre ei curmîndu-și singur zilele.

Aceasta însă nu înseamnă că pericolul a trecut. Tovarășii de idei ai bandei celor opt rămîn în libertate printre noi, rămîne încă hunușoara de la Tiraspol, născută din scrămătura «Soiuzului tutelat părintește» de Luchianov, rămîn adepții ei de la Tighina, Ribnița Bălți, din comitetul veteranilor etc. Rămîn la Moscova și Leningrad, la Rostov și Krasnodar — pe tot întinsul imperiului pornit spre destrămare. Așa că noi salvgardiști ai patriei pot apare oriunde și oricînd. Să fim vigilenți și să-i convingem pe toți prin fapte că totuși DEMOCRAȚIA-I VEȘNICĂ, iar reacțiunea — efemeră».

Gheorghe LUPUȘOR.

Spre o alternativă

Recent, în conformitate cu Legea Republicii Moldova «Cu privire la serviciul de alternativă», Guvernul Republicii Moldova a adoptat hotărîrea prin care se aprobă componența nominală a Comisiei republicane pentru serviciul de alternativă.

S-a decis a crea pe lîngă Departamentul de Stat pentru Probleme Militare al Republicii Moldova Direcția serviciului de alternativă.

Hotărîrea în cauză preconizează instituirea pe lîngă comitetele executive raionale, orășenești funcția de împuternicit al Departamentului de Stat pentru Probleme Militare al Republicii Moldova și funcția de inspector pentru evidența contingentului de recrutare în scopul lucrului organizatoric și executării actelor legislative privind organizarea serviciului de alternativă, și recrutarea cetățenilor în rîndurile Forțelor Armate.

A fost abrogat punctul 7 din hotărîrea Guvernului din 1 iulie 1991 nr. 325 «Cu privire la incorporarea în armată a cetățenilor Republicii Moldova» în partea ce se referă la exercitarea funcțiilor împuternicitului Departamentului de Stat pentru Probleme Militare al Republicii Moldova.

Departamentului de Stat pentru Probleme Militare și Ministerului Finanțelor li s-a dat însărcinarea să prezinte în termen de o lună spre aprobare structura și statele de personal ale Direcției serviciului de alternativă, subunităților raionale și orășenești, precum și propunerile privind fondul de remunerare a muncii.

Ministerul finanțelor urmează să aloce mijloacele necesare pentru finanțarea activității Direcției serviciului de alternativă, formarea și funcționarea subunităților raionale și orășenești respective.

(Cor. «M.S.»)